

umika k Aziji, je po vseh podatkih sociologije in zgodovinskih izkustvih mogoče postaviti južnemu slovanstvu najlepši horoskop: *Jugoslavia farã da se!*¹⁰⁹

S tem navedkom je naš prikaz razvoja Gumpłowiczeve narodnostne teorije in njegovega odnosa do jugoslovanskih narodov pri kraju. Prav nobenih razlogov ni videti, zaradi katerih bi mogli biti s tem razvojem in s tem odnosom nezadovoljni tako za že odmaknjeni čas konec preteklega in začetek tega stoletja, ko se je v njih zanimivo zrealilo naše takratno narodnostno stanje, kakor tudi za dandanašnji čas, ki je v mnogočem bistvenem prešel — meščansko — mejo njegovih predvidevanj in dopuščanj, ni pa šel preko — narodnosti v smislu — zgolj razumarskega — kozmopolitskega »obsojanja načela narodnosti, češ da po nepotrebnem človeštvo cepi«; še velja teza, ki jo je pribil nasproti takšnemu »utopizmu«: »Narodnost... je nujen člen v verigi družbenega razvoja človeštva; ta razvoj ni bil v nobenem trenutku zgodovine enoten, marveč vedno sočasno-mnogoten, je takšen še danes in bo po vsej verjetnosti ostal takšen še v doglednih časih.«¹¹⁰

JANUARSKI ZAPIS

Niko Grafenauer

Grem v tem mraku, uklenjenem med veje
črnih dreves po snegu, po tišini, da mi odleže
ob deblu smreke. Pozdravljam zvezdo, ptico.
Naj me skupna bol z njima zveže.

O veter kakor srh, samo bolj nežen.
upogni me. Tišini vzemi njeno pesem
in jo ponudi moji duši. Za bežen
hip, da se opijem z njo.

V temo se ugrezam z zenico, v črne daljine,
da jih vzljubim do smrti. Kot zvezda,
kakor čas naj se iztečem
v mir pokrajine.

¹⁰⁹ Ibid. str. 19.

¹¹⁰ Allgemeines Staatsrecht, str. 166—167 (1897) oziroma str. 152—153 (1907).